PERHEKOTI
Ilona

# OMAVALVONTASUUNNITELMA

13.6.2026

# Sisällysluettelo

1. PALVELUYKSIKÖN JA PALVELUNTUOTTAJAN PERUSTIEDOT ..... 2
2. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN ..... 2
3. RISKIEN HALLINTA ..... 3
3.1. Riskien tunnistaminen ..... 3
3.2. Riskienhallinnan työnjako ..... 3
3.3. Palveluntuottamiseen ja laatuun liittyvät riskit ..... 4
3.4. Riskien käsitteleminen ..... 8
3.5. Korjaavat toimenpiteet ..... 9
3.6. Muutoksien seuranta ja niistä tiedottaminen ..... 9
4. TOIMINTA-AJATUS SEKÄ TOIMINTAA JA PALVELUN LAATUA OHJAAVAT PERIAATTEET ..... 9
4.1. Toiminta-ajatus ..... 9
4.2. Palvelun laatua ohjaavat periaatteemme ..... 9
4.3. Palvelun laadun varmistamisen keskeiset toimet ..... 10
5. ASIAKASTURVALLISUUS ..... 16
5.1. Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa ..... 16
5.2. Henkilöstö ..... 17
5.2.1 Henkilöstön rakenne ja määrä ..... 17
5.2.2. Sijaisten käytön periaatteet ..... 18
5.2.3. Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet ..... 18
5.2.4. Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus ..... 18
5.2.5. Opiskelijat ..... 19
5.2.6. Henkilöstön osaamisen ja työskentelyn seuranta ..... 19
5.3. Toimitilat ..... 19
5.3.1. Tilojen käytön periaatteet ..... 19
5.3.2. Siivous ja pyykkihuolto ..... 20
5.3.3. Terveydenhuollon tarvikkeet ..... 20
5.3.4. Asiakastietojen käsittely ..... 21
6. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET ..... 21
6.1. Palvelutarpeen arviointi ..... 21
6.2. Hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma ..... 21
6.3. Hoito- ja kasvatussuunnitelma ..... 21
6.4. Asiakkaan kohtelu ..... 22
6.5. Asiakkaan oikeusturva ..... 23
7. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA ..... 24

# 1. PALVELUYKSIKÖN JA PALVELUNTUOTTAJAN PERUSTIEDOT

| | |
|---|---|
| Nimi: | Perhekoti Ilona Oy Y-tunnus 3223726–4 |
| Osoite: | Hersalantie 122, 16730 Kutajärvi |
| Sijaintikunta: | Hollola |
| Palvelumuoto: | Luvanvarainen ammatillinen perhehoito / sijaishuolto |
| Vastuuhenkilö: | Olli Ahonen |
| | Sosionomi AMK, Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja |
| | p. 041–447 5019 perhekotiilona@gmail.com |

# 2. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Perhekoti Ilonan tuottamat sijaishuoltopalvelut ovat Valvontalain 4§: n 1 momentin 3 ja 4 kohdissa tarkoitettuja sosiaali- ja terveyspalveluja.

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu Valvontalain 27§:n mukaisesti, noudattaen sisällöltään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Valviran antamaa määräystä 1/2024. Tässä omavalvontasuunnitelmassa määritellään Perhekoti Ilonan toiminnan ja palvelun laadun keskeiset, konkreettiset riskit ja toimet, joilla Perhekoti Ilonan päivittäisen toiminnan laatu, asianmukaisuus ja turvallisuus varmistetaan.

Perhekoti Ilonan omavalvontasuunnitelman on laatinut Perhekoti Ilonan vakituinen henkilökunta eli perhekotiyrittäjät Olli ja Stina Ahonen yhdessä. Suunnitelman laadinnassa on otettu huomioon henkilökunnan lisäksi myös Perhekoti Ilonan asiakkailta ja heidän läheisiltään saatu suullinen palaute. Omavalvontasuunnitelma on tehty sähköiseen muotoon ja se on luettavissa yrityksen verkkosivuilta osoitteessa www.perhekotiilona.fi.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään vuosittain ja aina viiveettä, kun perhekodin toiminnassa tapahtuu toiminnan laatuun tai turvallisuuteen vaikuttavia muutoksia.

Omavalvontasuunnitelman suunnittelusta, seurannasta, julkaisemisesta ja päivittämisestä vastaa Perhekoti Ilonan toiminnanjohtaja Olli Ahonen, 041–447 5019, perhekotiilona@gmail.com

# 3. RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnalla pyrimme välttämään kaikki asiakasturvallisuutta ja henkilöstön hyvinvointia ja terveyttä sekä koko perhekodin toimintaa vaarantavat epäkohdat. Riskienhallinta on osa jokapäiväistä arjen työtämme. Sen perustana on tekemämme mahdollisten riskien tunnistustyö ja riskien todennäköisyysarviointi.

## 3.1. Riskien tunnistaminen

Riskien hallinta liittyy oleellisena osana toiminnan kehittämiseen. Mahdollisia riskejä ja epäkohtia arvioidaan ennalta monipuolisesti asiakkaan, henkilöstön ja palvelun laadun näkökulmasta. Tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä. Tarvittaessa riskienhallinnassa ja arvioinnissa sekä ennen toimenpiteisiin ryhtymistä käytetään asiantuntijoiden tietämystä.

Riskejä tunnistetaan mm. seuraavilla osa-alueilla:

–palveluntuottamiseen ja laatuun liittyvät riskit

–tietosuojaan ja asiakasrekisteriin liittyvät riskit

–henkilöstöön liittyvät riskit

–tiloihin ja laitteisiin liittyvät riskit

–asiakkaiden aiheuttamat riskit henkilöstölle

–lääkehoidon turvalliseen toteuttamiseen liittyvät riskit

Tässä omavalvontasuunnitelmassa on käsitelty kunkin osa-alueen mahdollisia riskejä konkreettisella tasolla sekä keinoja löydettyjen riskien minimoimiseksi. Kaikki työntekijät ovat velvoitettuja tutustumaan tarkasti tähän omavalvontasuunnitelmaan ja toteuttamaan omavalvontaa.

## 3.2. Riskienhallinnan työnjako

Riskinhallintaan suhtaudutaan jatkuvana prosessina. Perhekoti Ilonan toiminnanjohtaja Olli Ahonen vastaa riskienhallinnan kokonaisuudesta, omavalvonnan ohjeistamisesta ja omavalvonnan järjestämisestä sekä siitä, että viimekädessä henkilöstön riittävästä saatavilla olevasta tiedosta turvallisuusasioissa. Vastuuhenkilönä hän vastaa myös Ilonan valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta, sitä varten tehdystä erillisestä varautumissuunnitelmasta ja sen vuosittaisesta päivittämisestä. Vastuuhenkilönä hän vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Hänellä on myös päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle.
Kaikilta Ilonan työntekijöiltä vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Kaikki Ilonassa työskentelevät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden

toteuttamiseen. Näin saadaan eri ammattiryhmien asiantuntemus hyödynnetyksi parhaalla mahdollisella tavalla. Tunnistettujen riskien suuruus ja vaikutusta toimintaan arvioidaan perhekodin vanhempien ja mahdollisten työntekijöiden kesken keskustellen.

Turvallisuuteen liittyvää ohjeistusta löytyy seuraavista asiakirjoista:

- Omavalvontasuunnitelma
- Tietoturvasuunnitelma
- Pelastautumissuunnitelma
- Varautumissuunnitelma
- Lääkehoitosuunnitelma

Jokainen Perhekoti Ilonassa työskentelevä on velvollinen Sosiaalihuoltolain 48–49§ ilmoitusvelvollisuutta koskevan menettelyohjeen mukaan ilmoittamaan havaitsemistaan epäkohdista tai lapseen kohdistuvasta epäasiallisesta kohtelusta perhekodissa välittömästi sellaisia havaittuaan perhekodin tietoturva- ja turvallisuusasioista vastaavalle toiminnanjohtaja Olli Ahoselle, 041–4475019.
Mahdolliset puutteet, epäasiallinen kohtelu ja muut epäkohdat kirjataan ja toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi ryhdytään välittömästi tapauskohtaisesti. Toiminnanjohtaja vastaa, että valvovien viranomaisten selvityspyynnöt, ohjaus ja päätökset otetaan riskienhallinnassa huomioon.

Jokaisella Perhekoti Ilonassa työskentelevällä henkilöllä on valvontalain 29§ ja-30§ mukaan velvollisuus ilmoittaa palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet epäkohdat ja tapahtumat joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

Omavalvontasuunnitelman ja turvallisuus- sekä tietoturva asioihin liittyvien suunnitelmien päivittämisen päävastuu on toiminnanjohtaja Olli Ahosella, käytännössä suunnitelmien päivittämiseen osallistuvat molemmat perhekotivanhemmat.

Mikäli haittatapahtumia tai epäkohtia ennakoinnista huolimatta syntyy, jälkipuinti perhekodin vanhempien toimesta tulee tapahtua mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen. Tapauskohtaisesti ja tarvittaessa asiaa voidaan käydä läpi laajemmin ja syvällisemmin myös työnohjauksessa. Mahdollisista haittatapahtumista ja epäkohdista keskustellaan aina koko perheyhteisön kanssa yhdessä mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen, tapahtuneesta asiasta riippuen. Tarvittaessa otetaan yhteyttä viranomaistahoon konsultaatiota varten.

Muutokset riskienhallinnassa kirjataan julkisesti nähtävillä olevaan omavalvontasuunnitelmaan. Yhteistyötahoille muutoksista tiedotetaan tarvittaessa puhelimitse/ kirjallisesti.

## 3.3. Palveluntuottamiseen ja laatuun liittyvät riskit

**Työturvallisuus**
Työnantajan velvollisuutena on huolehtia työpaikan työilmapiiristä ja puuttua häirintään tai epäasialliseen kohteluun, josta voi aiheutua työntekijän turvallisuudelle tai terveydelle haittaa

tai vaaraa. Työturvallisuuslain (738/2002) mukaan työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Kaikki epäkohdat käsitellään henkilöstön ja muiden asianosaisten kanssa keskustelemalla viipymättä ja pyritään löytämän keinot, joilla välttää vastaavat tilanteet tulevaisuudessa.

**Asiakasturvallisuus**

Asiakkaiden turvallisuuden takaaminen on meidän henkilökuntamme yksi tärkeimmistä työtehtävistä. Ilonassa noudatetaan fyysistä koskemattomuutta: kenelläkään ei ole lupaa koskea toiseen ilman lupaa. Jokaisella on myös oikeus myös hyvään kohteluun ja kunnioitukseen jokaisen työntekijän ja asukkaan taholta. Ulkopuolisilta uhkatekijöitä pyritään välttymään jo siinä vaiheessa, kun mietitään sijoitukseen tulevan lapsen sopivuutta perhehoitoon.

Perhekodilla on aina aikuisia paikalla varmistamassa lasten turvallisuutta. Jos asiakkaiden kesken tapahtuu mm. fyysisen koskemattomuuden rikkomista, asia käsitellään asianomaisten kanssa mahdollisimman pian ja riittävällä vakavuudella. Keskusteluun otetaan tarpeen mukaan sosiaalityöntekijät ja omaiset. Yhdessä päätetään tarvittavista jatkotoimenpiteistä.
Asiakkailla ja/tai heidän omaisillaan on mahdollista kertoa havaitsemistaan riskeistä tai epäkohdista suoraan perhekodin toiminnanjohtajalle käyttäen sähköpostia, soittamalla tai ilmoittamalla asiasta sosiaalityöntekijälle.

Asiakkaan turvallisuutta taataan myös toteuttamalla lääkehoitoa turvallisesti ja lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. Lääkkeet hankkivat, säilyttävät, jakavat ja annostelevat lääkeluvalliset työntekijät.
Kaikki työntekijät ovat vuorossaan vastuussa myös lääkinnällisten laitteiden asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä, käytön ohjauksesta ja lääkinnällisten laitteiden oikeanlaisesta säilytyksestä ja käyttökelpoisuuden varmistamisesta.
Lääkinnällisiä laitteita ovat lain mukaan tuotteet, joita käytetään terveydentilan, sairauksien ja vammojen havaitsemiseksi, diagnosoimiseksi, valvomiseksi tai hoitamiseksi. Perhekodin asiakkailla tyypillisiä laitteita voisivat olla esimerkiksi piilolinssit, silmälasit, laastari, verenpainemittari, silmätipat, kylmägeeli tai kondomit. Lääkinnällisten laitteiden käytöstä aiheutuneet vaaratilanteet kirjataan kuten muutkin epäkohdat ja puutteet.

Tietoturvallisuuden ohjeistuksesta Ilonassa on laadittu tietoturvasuunnitelma, joka jokaisen työntekijän on luettava. Jokainen työntekijä on sitoutunut salassapitoon allekirjoittamalla salassapitositoumuksen ja jokainen työntekijä perehdytetään perhekotivanhempien toimesta toimimaan tietoturvallisesti. Perhekoti Ilonassa tietosuojan piiriin kuuluvan materiaalin säilytykseen kiinnitetään erityistä huomiota koko ajan. Asiakirjoja ja henkilötietoja ei jätetä pöydille muiden nähtäville, toimiston asiakirja-/lääkekaappi pidetään lukittuna ja tietokoneen tietoturvasuojaus ajantasaisena sekä kaikki mahdolliset PIN-koodit ja tunnusluvut salaisina. Tietojärjestelmänä käytetään lastensuojelualalla yleisesti ja laajasti käytössä olevaan myneva.nappula -tietojärjestelmää, järjestelmästä pystytään lähettämään dokumentteja turvallisesti ja suoraan palvelun tilaajalle. Perhekotivanhempien huone, joka on myös toimistona käytössä, pidetään lukittuna sieltä poistuttaessa.

Perhekotivanhemmat osallistuvat tarjolla oleviin tietojärjestelmä- sekä tietoturvallisuuskoulutuksiin ja perehdyttävät mahdollisia työntekijöitä käytössä.
Asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on laadittu 30.6.2024, sen päivittämisestä vastaa Ilonan toiminnanjohtaja Olli Ahonen.
Sijoituksen päättyessä asiakkaiden kaikki tiedot poistetaan perhekotivanhempien toimesta asiakastietojärjestelmästä ja asiakkaan asiakirjat toimitetaan hänen asioistaan vastanneelle sosiaalityöntekijälle.
Mikäli asiakastietojärjestelmässä havaitaan poikkeamia, jotka voivat vaarantaa asiakkaan tietoturvan, on tästä ilmoitettava välittömästi asiakastietojärjestelmäpalvelun tuottajalle Myneva Finland tekninen tuki arkisin 8–16 p. 0103278000.

**Hatkatilanteessa toimiminen**

Jos epäillään lapsen poistuneen luvattomasti eli hatkanneen perhekodilta, pyritään ensimmäisenä saamaan yhteys lapseen puhelimella. Soittojen lisäksi tekstiviestit tai Whatsapp, sen mukaan mitä viestikanavaa nuori itse on käyttänyt. Otetaan yhteys huoltajiin (yhteystiedot Nappulassa lapsen perustiedot välilehdellä) ja pyritään selvittämään lapsen olinpaikkaa. Lasta voi yrittää tavoitella myös mahdollisten sisarusten ja kavereiden kautta.
Jos epäillään, että lapsi on poistunut luvattomasti perhekodilta, aloitetaan seuraavat toimet:

o Arkipäivisin yhteys lapsen omaan sosiaalityöntekijään (yhteystiedot Nappulassa lapsen perustiedot välilehdellä) tai sosiaalipäivystykseen. Iltaisin ja viikonloppuisin suoraan sosiaalipäivystykseen p. 044–48208201.

o Jos on akuutti huoli lapsen hengestä ja terveydestä (esim. itsetuhoisuus), ensin soitto hätäkeskukseen 112 ja vasta sen jälkeen sosiaaliviranomaisille.

o Sosiaalityöntekijälle/ sosiaalipäivystykseen kerrotaan tarkasti lapsen tilanne ja perhekodin näkemys asiasta faktoihin perustuen. Sosiaalityöntekijä tekee tietojen pohjalta päätöksen jatkotoimista.
Päätöksen kiireellisestä sijoituksesta ja virka-apupyynnöstä poliisille tai pyynnön lapsen etsintäkuuluttamisesta (olinpaikkailmoitus) tekee aina sosiaalityöntekijä. Perhekodin työntekijä pyrkii antamaan mahdollisen tarkat ja perusteelliset tiedot näiden päätöksien tueksi.

o Viimeistään tässä vaiheessa otetaan yhteys lapsen huoltajiin (yhteystiedot Nappulassa lapsen perustiedot välilehdellä), vaikka heillä ei olisi aktiivista roolia lapsen elämässä. Kerrotaan tilanne ja sovitaan yhteydenpidosta (esim. haluavatko vanhemmat, että soitetaan yöaikaan, vai riittääkö tekstiviestillä tiedottaminen).

o Heti tilanteen salliessa lähdetään etsimään lasta.

o Tehdään kaikista toimenpiteistä lapsen asiakaskertomukseen tarkat merkinnät.

Avohuollon tukitoimena sijoitetun lapsen kohdalla huoltajia voi pyytää tekemään itse katoamisilmoituksen hätäkeskukseen. Muilta osin avohuollon tukitoimena sijoitettua lasta tavoitellaan ja etsitään aivan samoin kuin kiireellisesti sijoitettua tai huostaanotettua nuorta.

Vasta, jos oma sosiaalityöntekijä tai sosiaalipäivystys linjaa, että lapsesta ei ole huolta ja sijoitus katsotaan päättyneeksi, voidaan tavoittelu lopettaa.
Hatkaamisen seurauksena on aina harkittava sitä, riittävätkö ammatillisen perhekodin tukitoimet lapsen turvallisuuden takaamiseen.

**Toimitilat ja ympäristö**

Toimitiloissa ja ympäristössä riskit liittyvät mm. sähkölaitteiden käyttöön, kiinteistössä kulkemiseen, pelaamiseen, leikkimiseen, ruuanlaittoon ja eläinten kanssa olemiseen. Riskejä pyritään pienentämään tai kokonaan poistamaan huolehtimalla laitteiden toimintakuntoisuudesta, riittävästä valaistuksesta ja valvonnasta.

- Puhelimia ja muita ladattavia laitteita ei ladata yöaikaan.
- Televisioon ei jätetä valmiusvirtaa päälle, vaan virta katkaistaan kokonaan jatkojohdon katkaisijasta.
- Pistotulpan irrottaminen pistorasiasta oikein opetetaan myös lapsille, eli johdosta vetäminen on kiellettyä paloturvallisuussyistä.
- Kahvinkeittimessä on aikakytkin, silti tulee varmistaa, ettei se jää päälle.
- Leipägrillin pistoke irrotetaan seinästä heti leivän valmistuksen jälkeen, virta ei muulla tavoin sammu.
- Viallisia sähkölaitteita ei saa käyttää, ei myöskään viallisia latauspiuhoja. Lasten puhelinten latauspiuhojen kunto tulee tarkastaa säännöllisesti tulipaloriskin minimoimiseksi.
- Erityinen riski liittyy keittiötöihin ja turvallisuuden varmistamiseen, kun käytetään esim. uunia ja veitsiä. Terävät veitset säilytetään lasten ulottumattomissa tapaturmariskin ja kaikkien turvallisuuden lisäämiseksi. Uunin käyttöä harjoitellaan aikuisen kanssa ikätasoisesti.
- Pimeän aikaan käytetään pistokkeisiin asennettavia kulkuvaloja kompastumisien minimoimiseksi.
- Alakouluikäiset voivat poistua yksin piha-alueelta aikuisen harkinnan mukaan, yleisohjeena on, ettei piha-alueelta poistuta ilman lupaa.
- Piha hiekoitetaan talvisin liukastumisen estämiseksi. Lumen auraus tehdään ostopalveluna paikallisen Tmi Toni Arvilan toimesta.
- Ulkovalaistusta pidetään pimeän aikaan päällä turvallisuuden lisäämiseksi. Ulkovaloihin on kytketty myös liiketunnistimia.
- Jotta trampoliinilla hyppiminen olisi mahdollisimman turvallista, trampoliinilla hyppii vain yksi lapsi kerrallaan. Trampoliinin kuntoa ja turvallisuutta tarkastellaan aikuisten toimesta säännöllisesti.
- Piha-alueella saa ajaa skuuteilla ja pyörillä, ohjeistetaan lapsille toisten pihalla liikkuvien turvallinen huomioiminen.
- Paljun täyttö ja lämmitys sekä pihasaunan lämmitys on aikuisen tehtävä. Aikuinen valvoo ja ohjaa käyttöä turvallisuussyistä.
- Pesäpalloa, jalkapalloa, sählypallon ja kiekon lämimistä harjoitellaan talosta, eläimistä ja muista ihmisistä poispäin loukkaantumisvaaran vuoksi.
- Parveke ei ole leikkialuetta, siellä oleskellaan ainoastaan aikuisen läsnä ollessa putoamisvaaran vuoksi.

- Tallissa olevat harrastevälineet ovat kaikkien käytössä, mutta lapset eivät saa touhuta tai oleskella tallissa ilman aikuisen läsnäoloa, koska siellä säilytetään myös mm. pihatyövälineitä, joita lasten ei ole turvallista käyttää. Aikuisen harkinnan mukaan isommat nuoret voivat saada luvan nostella painoja tai pelata tallissa myös itsekseen.
- Lapset voivat osallistua kotieläinten hoitoon vain aikuisen kanssa yhdessä, sillä lempeäkin eläin saattaa olla arvaamaton.
- Lapsia ohjeistetaan eläimen turvalliseen koskettamiseen.
- Hevosten tarhaa ympäröi sähköaita. Lapsia on ohjeistettu, ettei aitaan saa koskea, mutta pienempiä on syytä muistutella asiasta.
- Koska Ilonan tontti on vanhan maatilan pihapiiriä, alueella on myös vanhoja kaivoja. Kaivot sijaitsevat talon takana rinteessä sekä tallin seinän vieressä sähkötolpan vieressä. Kaivon kansien päälle meneminen on kielletty, eikä ihan lähellekään tarvitse lasten mennä, mahdollisen putoamisvaaran vuoksi. Tästä on usein muistutettava lasten leikkiessä pihassa.
- Myrkytysvaaran minimoimiseksi siivousaineet ja muut kemikaalit pidetään lasten ulottumattomissa ja niitä käytettäessä lasta ei jätetä touhuamaan yksin.
- Myös lääkkeet säilytetään lukitussa tilassa, käsittely ohjeiden mukaan pelkästään aikuisen toimesta. Aikuinen valvoo lääkkeen ottoa.
- Aikuinen tarkistaa ulko-ovien lukituksen iltaisin.
- Paloturvallisuusasioista huolehditaan turvallisuussuunnitelman ja yleisten ohjeistusten mukaisesti. Lasten kanssa paloturvallisuusasioita käydään läpi säännöllisesti sekä arjessa tulevien tilanteiden yhteydessä.
- Poikkeustilanteisiin tarvittavat välineet ja valmiusvarasto on hankittu ja niiden säilytyspaikat käydään perehdytys tilanteessa työntekijöiden kanssa läpi.
- Perhekoti Ilonan yrittäjillä on vastuu huolehtia kiinteistön kunnosta ja ylläpidosta, kiinteistön korjaustoimenpiteisiin ja tarvittaviin muutostöihin käytetään ostopalveluna kulloinkin kyseessä olevan toimenpidekohteen asiantuntijaa.
- Jätehuoltosopimus on tehty L&T Tikanojan kanssa sekä Salpakierto Oy;n kanssa, sopimuksiin kuuluu sekajäteastian tyhjennys ja muovijäteastian tyhjennys määräajoin.
- Työntekijöiden ja lasten kanssa käydään toimitiloihin ja ympäristöön liittyviä vaaranpaikkoja läpi säännöllisesti turvallisuusnäkökulmasta.
- Tiloihin liittyvistä epäkohdista tai puutteista tulee ilmoittaa kummalle tahansa perhekotivanhemmista viipymättä.

## 3.4. Riskien käsitteleminen

Riskinhallinnassa saatu tieto hyödynnetään Ilonan palvelun kehitystyössä. Haittatapahtumat ja läheltä piti tilanteet, jotka koskevat asiakastyötä, kirjataan päiväraportoinnin yhteydessä Nappulaan ja käsitellään työyhteisön kesken. Keskustelu käydään myös lapsen ja tarvittaessa läheisten kanssa. Tilanteen vakavuuden mukaan tapahtuneesta ilmoitetaan asiakkaan sosiaalityöntekijälle vähintään kuukausiraportin yhteydessä. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, siitä informoidaan välittömästi asianosaisia ja valvontaviranomaisia. Tällaisissa tilanteissa lapsia/huoltajia opastetaan korvausten hakemisessa. Huoltajat ja lapset voivat ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista tai puutteista suoraan perhekodin henkilökunnalle suullisesti, puhelimitse tai sähköpostitse.

## 3.5. Korjaavat toimenpiteet

Laatupoikkeamien, epäkohtien, läheltä piti tilanteiden ja haittatapahtumien osalta määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla pyritään estämään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. tilanteiden syiden selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset ja -ilmoitukset.

## 3.6. Muutoksien seuranta ja niistä tiedottaminen

Muutoksien vaikutusta toimintaan ja riskienhallintaan arvioidaan perhekodin työntekijöiden kesken säännöllisesti. Muutoksista tiedotetaan mahdollisia työntekijöitä Nappulan viestivihkon avulla ja toimintatapamuutokset päivitetään omavalvontasuunnitelmaan sekä asiaa koskevaan laadittuun suunnitelmaan heti. Asiakkaita, läheisiä ja yhteistyötahoja informoidaan muutoksista tapauskohtaisesti.

# 4. TOIMINTA-AJATUS SEKÄ TOIMINTAA JA PALVELUN LAATUA OHJAAVAT PERIAATTEET

## 4.1. Toiminta-ajatus

Perhekoti Ilonan perustehtävänä on tuottaa lastensuojelulain määrittämää sijaishuoltoa 0–18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Perhekoti Ilona sijaitsee Päijät-Hämeessä Hollolassa, maaseudun rauhassa, mutta kuitenkin hyvien kulkuyhteyksien päässä kouluista ja palveluista. Perhekoti Ilonassa on neljä asiakaspaikkaa ja perhekotivanhempien lisäksi Ilonassa asuu myös kaksi perhekotivanhempien biologista lasta.

Meille on tärkeää, että Ilonaan sijoitettu lapsi saa korvaavia kokemuksia perhe-elämästä. Otamme lapset aidosti osaksi perhettämme, huomioiden aina myös lapsen biologisen perheen toiminnassamme. Autamme lasta turvallisen luottamus- ja kiintymyssuhteen rakentamisessa, hyödynnämme toiminnassamme virikkeellistä ympäristöämme ja koska toimintamme pidetään pienenä, pystytään lapsi huomioimaan toiminnassa paremmin yksilönä. Aikuisjohtoinen ja strukturoitu arki on aina toimintamme keskiössä.

## 4.2. Palvelun laatua ohjaavat periaatteemme

Sijaishuoltoa tarvitsevalla lapsella on oikeus turvalliseen, kannustavaan sijaishuoltopaikkaan, jossa hän voi turvallisesti opetella elämäntaitoja aikuisen tuella. Lapsella on oikeus laadukkaaseen sijaishuollon palveluun, jossa häntä arvostetaan omana itsenään, jossa hänen osallisuuttaan tuetaan, hän saa riittävästi virikkeitä ja jossa hänen ihmissuhteitaan tuetaan. Perhekoti Ilonan toimintaa ja palvelun laatua ohjaavat edellä mainitut ajatukset, lait, määräykset ja lastensuojelun laatusuositus.

## 4.3. Palvelun laadun varmistamisen keskeiset toimet

**TURVALLISUUS**

- Toiminta Perhekoti Ilonassa on aikuisjohtoista. Aikuinen asettaa Ilonassa lapselle turvalliset rajat, kuten kotiintulo-, ruoka- tai nukkumaanmenoajat. Aikuisten tulee toimia johdonmukaisesti.
- Ilonassa paikalla oleva aikuinen ohjaa, opastaa ja auttaa lasta yksilöllisesti kaikissa tarvittavissa asioissa ja tehtävissä. Tämä paitsi vahvistaa lapsen itsetuntoa ja rohkeutta taitojen karttuessa myös tukee turvallista vuorovaikutusta ja auttaa lasta rakentamaan turvallista kiintymyssuhdetta häntä hoitavaan aikuiseen.
- Ilonassa on laadittu Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma sekä Ilonan säännöt, joiden tekemiseen myös lapset ovat osallistuneet. Kyseiset asiakirjat ovat kaikkien nähtävillä olohuoneen senkin ylälaatikossa. Ilonan säännöt on jaettu jokaiselle lapselle myös erikseen. Aikuisen tehtävä on huolehtia, että sääntöjä ja hyvän kohtelun suunnitelmaa noudattavat kaikki ja aikuinen voi tarvittaessa palata kertaamaan sääntöjä lapsen kanssa tarvittaessa. Aikuisen tehtävä on varmistaa havainnoimalla ja keskustelemalla lasten kanssa, että jokainen lapsi oppii ymmärtämään ryhmässä/yhteisössä toimimista ja noudattamaan näitä yhteisiä sääntöjä. Tämä lisää lapsen turvallisuuden tunnetta Ilonassa. Aikuisen tehtävä on myös puuttua tapauskohtaisella tasolla tilanteeseen, jos huomataan että asukkaiden välinen toistensa kohtelu ei ole asiallista.
- Ilonassa arki on hyvin strukturoitua, joka on oleellinen asia lasten hyvinvoinnin edistämisessä ja turvallisuuden tunteen muodostumisessa.
- Päivä- ja viikkorytmi säilyy mahdollisimman samanlaisena aina. Lapsille se on koko ajan nähtävillä keittiön tussitaululla.
- Koulunkäyntiin liittyvissä aikatauluissa, lukujärjestyksestä poikkeavista ja tavanomaisistakin koulupäivistä suoriutumisessa ja esimerkiksi kokeisiin lukemisessa aikuinen huolehtii, että lapsi saa Ilonassa ja koulussa tarvittavan tuen. Lasten Wilmoja seurataan työntekijöiden toimesta päivittäin, jotta kaikki tieto koulusta tavoittaa henkilökunnan viivytyksettä.
- Ilonassa huolehditaan henkilökunnan ajantasaisesta koulutuksesta ja osaamisesta. Rekrytoitavalla henkilökunnalla on oltava soveltuva koulutus ja työkokemusta lastensuojelutyöstä, jotta työskentely olisi mahdollisimman laadukasta. Henkilökunnalla on oltava suoritettuna hygieniapassi sekä lääkeluvat. Perhekoti Ilonassa laaditaan sekä toteutetaan vuosittain kirjallinen koulutussuunnitelma henkilökunnalle, laadukkaan palvelun tuottamisen varmistamiseksi.
- Työnohjauksessa käydään kerran kuukaudessa ja verkostotyötä toteutetaan pitämällä yhteyttä lasten asioita hoitavaan sosiaalityöntekijään ja/tai sosiaaliohjaajaan tai terveydenhuollon hoitokontakteihin matalalla kynnyksellä palvelun laadun ylläpitämiseksi.
- Perhekotivanhemmat ovat yhdessä laatineet Ilonaan varautumissuunnitelman poikkeusolosuhteita varten, sijaisten perehdytyssuunnitelman, turvallisuussuunnitelman, tietoturvasuunnitelman, lääkehoitosuunnitelman, hyvää kohtelua koskeva suunnitelman ja julkisen omavalvontasuunnitelman, joissa kuvataan

yksityiskohtaisemmin kunkin osa-alueen keskeisimpiä toimia Perhekoti Ilonan asiakasturvallisuuden varmistamiseksi. Jokainen Ilonan työntekijä on velvoitettu tutustumaan näihin suunnitelmiin huolella, suunnitelmat löytyvät Ilonan toimiston asiakirja kaapista kansioista.

- Ilonassa käytetään pääasiassa asiakaskirjausjärjestelmä Nappula - asiakastietojärjestelmää asiakkaan perustietojen säilytykseen, päivittäiskirjauksiin, terveystietoihin, hoito- ja kasvatussuunnitelmien laatimiseen sekä kuukausikoosteiden laatimiseen. Kirjauksia lapsen arjesta, koulusta ja terveydestä tehdään päivittäin. 1.9.2026 alkaen kirjaukset tullaan arkistoimaan Kantaan. Kaikki työntekijät voivat tehdä kirjauksia, mutta vain perhekotivanhemmat voivat tehdä arkistoinnin. Kuukausikoosteet välitetään lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle sähköisessä muodossa tietoturvaohjeiden mukaisesti.
- Jokainen työntekijä ymmärtää salassapitovelvollisuutensa tietoturvamääräysten mukaisesti ja allekirjoittaa työsuhteen alkaessa salassapitositoumuksen. Kaikki asiakirjat säilytetään toimiston lukitussa kaapissa. Kaappia ei jätetä lukitsematta, kun huoneesta poistutaan, eikä avainta saa jättää oveen. Tietokoneen ja nappulan työntekijäkohtaisia salasanoja ei saateta ulkopuolisten eikä mitään tietoturvaa riskeeraavaa tietoa jätetä pöydälle poistuttaessa toimistosta. Poistuessa myös ovi lukitaan. Tietokone tulee sulkea, silloin kun se jätetään ilman valvontaa. Asiakkaita koskevat puhelut tulee puhua siten, ettei ylimääräiset korvat ole puhelua kuulemassa. Ilonan toimistossa on tätä varten parannettu äänieristys. Huoneen ovi lukitaan sieltä lähtiessä.
- Asiakastietolain 7§:n mukaisesta palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaa tietosuojavastaava, toiminnanjohtaja Olli Ahonen.

**HOITO JA KASVATUS**

- Jokaiselle lapselle laaditaan kirjallinen hoito- ja kasvatussuunnitelma. Hoito ja kasvatussuunnitelma laaditaan / päivitetään asiakassuunnitelmapalaverien sekä mahdollisten hoitoneuvottelujen pohjalta, sillä näissä tapaamisissa ovat paikalla myös lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä sekä lapsen huoltajat.
- Hoito- ja kasvatussuunnitelmiin kirjataan asiakastietojärjestelmään mm. asiakkaiden toimintakykyyn ja hyvinvointiin liittyviä tavoitteita, joiden toteutumista seurataan jatkuvasti. Hoito- ja kasvatussuunnitelman toteutumista seurataan päivittäin, suunnitelma päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään puolen vuoden välein.
- Jokaiselle lapselle järjestetään hänen tarvitsemansa kontaktit sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ja mahdolliset Kela etuudet haetaan/ täydennetään sosiaalityöntekijän tekemät hakemukset perhekodin toimesta.
- Perhekodin aikuisten kesken käydään jatkuvasti keskustelua lasten toimintakykyyn, hyvinvointiin ja kuntouttavaan toimintaan liittyvistä asioista ja pohditaan parhaita keinoja niiden tukemiseen sekä arjessa että koulumaailmassa.
- Perhekodin aikuiset osallistuvat lapsen mahdollisiin hoitoneuvotteluihin ja koulupalavereihin sekä käyvät terveydenhuollon kontakteihin liittyvillä vanhemmille järjestetyillä mahdollisilla tukikäynneillä/ keskusteluissa.

**HYVINVOINTI JA KUNTOUTUMISTA JA KASVUA TUKEVA TOIMINTA**

- Lapsen perustarpeista huolehditaan. Ilonan aikuisten tehtävä on huolehtia, että lapsella on säänmukaiset, ehjät ja sopivan kokoiset vaatteet käytössään ja ikätasoisesti myös katsoa, että lapsen valitsema asu on kulloiseenkin säähän sopiva. Ilonassa myös pyritään ehkäisemään lasta tulemasta vaatteidensa vuoksi kiusatuksi koulussa ja lasten vaatetus pidetään ehjänä, sopivana, puhtaana ja ajanmukaisena.
- Lapsi saa itse päättää tyylistään ja ulkonäöstään ja lapsen valintoja tulee kunnioittaa sekä tukea. Hänelle mahdollistetaan parturi/kampaajakäynnit perhekodin kustannuksella ja hankitaan tarvittavat ihonhoito- ja hygieniatuotteet sekä tuetaan halutessaan kosmetiikkahankinnoissa. Tällä pyritään tukemaan lapsen itsemääräämisoikeutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta ikätovereidensa kanssa.
- Säännöllinen päivärytmi ja terveellinen, kotiruoka ovat tärkeä osa lapsen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä Perhekoti Ilonassa. Lasten ruokatoiveita toteutetaan jokaisen vuorollaan, mahdollisuuksien mukaan. Ruokailuajat ovat ennalta lasten tiedossa ja ajankohdat pysyvät samoina, koska strukturoitu arki tuo turvallisuuden tunnetta lapselle.
- Lasten makumaailmaan pyritään vaikuttamaan sitä laajentavasti ja lapselle tarjotaan monipuolista ruokaa kaikilla aterioilla ja kannustetaan mallia näyttämällä sekä sanallisesti maistamaan uusia makuja. Ravinnon terveysvaikutteista keskustellaan lasten kanssa ikätasoisesti.
- Lapsia otetaan mukaan ruoanlaittoon ja pieniin kotitöihin, tämä tukee lapsen osallisuutta ja lisää hyvinvointia, lapsi myös oppii samalla uusia taitoja.
- Lasten riittävä unensaanti varmistetaan rauhoittamalla talo joka päivä sovittuun aikaan ja pitämällä nukkumaanmenoajoista kiinni. Illan rauhoittamiseen kuuluu yhteinen iltapala, iltapesuihin ohjaaminen ja iltasadun lukeminen sitä haluaville lapsille. Riittävä uni on lapselle tärkeää hyvän kehityksen ja oppimisen saavuttamiseksi. Ilonan arjessa myös aamupala ajat on määritelty arkipäiviin ja vapaapäiviin. Jokaisen tulee pysytellä huoneissaan aamupalan alkamiseen saakka, jotta talo pysyy hiljaisena ja jokaiselle mahdollistetaan näin häiriötön lepoaika.
- Lapselle mahdollistetaan monipuolinen harrastaminen ja erilaisten liikuntalajien kokeilu. Tavoitteena on, että jokaiselle Ilonan lapselle syttyisi luonnollinen kiinnostus liikuntaan ja oma lempilaji löytyisi. Myös muita kuin liikuntaan liittyviä harrastuksia tuetaan yhtä lailla. Ilonassa lasta kuitenkin kannustetaan liikkumaan, ulkoilemaan ja luodaan pohjaa terveellisille elämäntavoille sitä kautta. Tärkeää ehkäistä se, että lapsi jäisi ulkopuoliseksi sosiaalisissa suhteissaan sen vuoksi, ettei pääse mukaan harrastusryhmiin tai -yhteisöihin. Myös uusien kaverisuhteiden luomista pyritään tukemaan harrastuksien kautta.
- Normaalia sosiaalista kanssakäymistä ja sosiaalisten suhteiden luomista tuetaan mahdollistamalla lapselle kavereiden tapaaminen vapaa-ajalla. Kauempana asuvien kaverien luokse/luota kuljetetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Ohjataan lasta ikätasoisesti huolehtimaan hygieniastaan ja valvotaan sekä tarvittaessa opastetaan tai autetaan normaalien hygieniakäytänteiden toteuttamisessa, kuten

hammaspesussa, peseytymisessä, hygieniatuotteiden käytössä ja vaatteiden vaihdossa, kunnioittaen kuitenkin lapsen yksityisyyttä ja itsemääräämisoikeuttaan. Ilonassa lapselle hankitaan lapselle oman valintansa mukaiset hygieniatuotteet, sillä se kannustaa lasta huolehtimaan itsestään.

- Lapsen läheisiin pidetään Ilonasta yhteyttä viikoittain soittamalla vanhemmalle tai vähintään viestitse. Kuukausikooste lapsen asioista laaditaan ja lähetetään paperiversiona sosiaalityöntekijän lisäksi huoltajalle edellisen kuun osalta seuraavan kuun alussa. Lasta kannustetaan myös pitämään itsenäisesti yhteyttä läheisiinsä puhelimitse tai erilaisilla viestivälineillä.
- Lasten ja perheenjäsenten tapaamisia tuetaan osallistumalla kuljetuksiin sopivalla tavalla. Esimerkiksi antamalla lapselle bussikortin kulkemista varten tai ostamalla bussi- /junaliput. Kuljettaminen kotiharjoitteluun autolla järjestetään Ilonan puolesta lähialueilla, kauempana asuvat perheet osallistuvat usein kotiharjoittelun kuljetuksiin hoitamalla kyydeistä puolet. Isommat lapset harjoittelevat julkisella kulkuvälineellä siirtymistä kotiharjoitteluun perhekodin aikuisten sekä huoltajien yhteisellä harkinnalla tapauskohtaisesti.
- Jokainen Perhekoti Ilonassa asuva lapsi voi osallistua perhekodissa eläintenhoitoon ja niiden kanssa touhuamiseen yhdessä aikuisen kanssa, eläinten kanssa toimimisella on vahva vaikutus hyvinvoinnin lisäämisessä. Eläintenhoidolla voidaan myös harjaannuttaa vastuun ottamista.
- Aikuisen kanssa järjestetyt yksityiset keskusteluhetket luovat lapselle turvallisuuden tunnetta, luovat korjaavia kokemuksia sekä antavat mahdollisuuden kahdenkeskeiseen jakamattomaan aikaan aikuisen kanssa.
- Lapsen huoltaja ja läheiset sekä kaverit ovat tervetulleita vierailulle Perhekoti Ilonaan. Lasta myös kannustetaan pitämään mahdollisuuksien mukaan yhteyttä läheisiinsä omalla puhelimellaan. Kaverisuhteissa tuetaan myös järjestämällä esimerkiksi kyyditystä tapaamaan kaveria, mikäli julkisilla kulkuneuvoilla, pyörällä tai jalan ei pääse.
- Järkevää rahankäyttöä opetellaan lasten kanssa ikätasoisesti. Itsenäistyvän nuoren kanssa tähän kiinnitetään erityistä huomiota konkreettisilla itsenäistymisharjoitteilla, joita Ilonaan on kehitetty sekä keskustelemalla häntä mietityttävistä raha-asioista. Kuukausiraha maksetaan kulloinkin voimassa olevien määräysten mukaisesti jokaiselle lapselle. Jos lapsella on oma käyttötili pankissa, kuukausiraha maksetaan sinne, muussa tapauksessa maksetaan käteisellä. Kuukausiraha voidaan jakaa myös viikkorahoiksi. Lasta neuvotaan säästämisessä, harkitsevassa rahankäytössä ja suuremmissa hankinnoissa, viimekädessä lapsi saa kuitenkin itse päättää rahojensa käytöstä.
- Itsenäistyvän nuoren kanssa toteutetaan ennalta laadittua itsenäistymissuunnitelmaa, joka sisältää mm. asumiseen, taloudenhoitoon, opiskeluun ja työnhakuun liittyvät asiat sekä tutustumista Ilonan aikuisen kanssa kunnan nuorille aikuisille suunnattuihin palveluihin. Suunnitelma on luettavissa Ilonan toimistossa kansiossa.
- Ilonassa jokaiselle lapselle järjestetään tarvittavat hoitokontaktit ja terapiat sekä muut terveydenhuoltoa tukevat kontaktit. Säännöllisille käynneille perhekodilta selvitetään Kela-taksin mahdollisuus, muussa tapauksessa pääsääntöisesti kuljetetaan

perhekodin toimesta. Yläkouluikäistä nuorta kannustetaan ja ohjataan itsenäiseen kulkemiseen. Perhekodissa pyritään pitämään säännöllisesti yhteinen toimintapäivä, johon osallistuvat kaikki sillä hetkellä Ilonassa paikalla olevat lapset, nuoret ja perhekodin vanhemmat. Toimintapäivä voi sisältää liikuntaa, kulttuuria tai muuta yhdessä oloa. Lapset voivat esittää toiveitaan toimintavaihtoehdoista milloin tahansa aikuiselle, ehdotuksia myös kysellään lapsilta säännöllisesti sellaisessa hetkessä , kun kaikki ovat koolla. Tavoitteena on tukea yhteisöllisyyttä Ilonassa ja tarjota lapselle korvaavia kokemuksia perheenä.

**RAVITSEMUS**

- Perhekoti Ilonassa on säännölliset ruokailuajat ja kaikki perhekodin jäsenet pyrkivät syömään yhdessä jokaisella aterialla. Ruokailu ajat merkitään päivittäin myös tussitaululle sen lisäksi että ne löytyvät keittiön seinältä.
- Aikuiset ohjaavat ja kannustavat lapsia ottamaan suositusten mukaisia ruoka-annoksia ja kannustavat lapsia esimerkiksi uusien makujen maistelussa mallintamalla ja sanallisesti.
- Kaupassa käydään aikuisen toimesta ja ruoka tehdään pääsääntöisesti itse. Lasten ruokatoiveita huomioidaan joka viikko ruokalistaa suunniteltaessa. Joskus käydään myös yhdessä ravintolassa herkuttelemassa.
- Hedelmiä on aina tarjolla ja lapsia kannustetaan niitä syömään etenkin välipaloiksi. Hedelmätoiveita kysellään ja toteutetaan lapsilta viikoittain.
- Erityisruokavaliot ja allergiat huomioidaan, terveysasiat huomioiden lapsen omat mieltymykset esimerkiksi kasvisruokaan pyritään järjestämään lapselle mieluisasti.
- Perhekodin vanhemmilla on hygieniapassit ja tätä edellytetään myös kaikilta sijaisilta.

**HYGIENIAKÄYTÄNNÖT**

- Lapsia ohjataan päivittäin pesemään kädet aina sisälle tultaessa, ennen ruuanlaittoa ja ennen ruokailua sekä wc-käynnin jälkeen. Jokaisella lapsella ja aikuisella on omat käsipyyhkeet, jotka vaihdetaan säännöllisesti. Käsidesiä on otettavissa keittiön työtasolla.
- Siivouspäiväksi Ilonassa on sovittu torstai, jolloin jokainen lapsi siivoaa huoneensa, aikuiset siivoavat yhteiset tilat. Lapset ja aikuiset ovat yhdessä miettineet, mitä kaikkea viikkosiivoukseen omassa huoneessa kuuluu. Viikkosiivoukseen on päätetty kuuluvan imurointi, moppaus, pölyjen pyyhintä sekä oman huoneen roskiksen vienti ulkoroskikseen. Lakanat vaihdetaan vähintään joka toinen viikko, halutessaan voi vaihtaa useammin. WC-tilojen siisteys tarkastetaan päivittäin ja pestään aina tarvittaessa.
- Epidemioiden aikana kiinnitetään erityistä huomiota käsienpesuun, käsidesin käyttöön, käsipyyhkeiden vaihtoon ja pintojen desinfiointiin.
- Lämpötilojen seuranta jääkaappi/pakastin/kylmiö joka viikko aikuisen toimesta omavalvontatoimena.

**TERVEYDENHOITO**

- Lapsen sairastuessa ollaan yhteydessä Hollolan sote-keskukseen p. 03 880 2401 ja tarvittaessa Akuutti 24:n päivystysapunumeroon 116 117, joista saa lisäohjeita siitä, onko sairaanhoitoon/ lääkäriin hakeutuminen tarpeellista.
- Kiireellisissä tapauksissa soitetaan ambulanssi, 112.
- Hammashoidon kiireellisissä tapauksissa lapsi viedään Päijät-Hämeen keskussairaalaan Akuutti 24:n hammaslääkäripäivystykseen.
- Hammashoidon kiireettömissä tapauksissa hammashoito on järjestetty Päijät-Soten hammashoitoloissa, ajanvaraus p. 03 880 2250.
- Tarvittaessa käytetään yksityisen sektorin palveluita.
- Lapsilla on tapaturmavakuutukset, joka mahdollistaa yksityisen lääkäriaseman käytön tapaturman sattuessa. Käynti maksetaan yrityksen pankkikortilla ja kulukorvaus vakuutusyhtiöltä (Lähi Tapiola) haetaan jälkeenpäin.
- Pitkäaikaissairaiden lasten terveyttä edistetään ja seurataan terveydenhuollon määräämän hoitosuunnitelman mukaisesti.
- Lasten terveyden- ja sairaanhoidon kokonaisuudesta vastaa Perhekoti Ilonan toiminnanjohtaja Olli Ahonen, 041–447 5019, akuutista terveyden- tai sairaanhoidon tarpeesta vastaa kulloinkin työssä oleva työntekijä.

**LÄÄKEHOITO**

- Perhekoti Ilonan lääkehoidon asianmukaisuudesta vastaa sairaanhoitaja Emma Lavonen, perhekotiilona@gmail.com, hän toimii myös valvojana lääkelupa tenteissä.
- Lääkehoidon toteutumisesta ja seurannasta vastaa perhekotivanhempi Stina Ahonen 044–3311606.
- Lääkehoidon toteuttamisesta vastaa jokainen työntekijä omalta osaltaan itse.
- Molemmilla perhekotivanhemmilla on voimassa olevat lääkeluvat.
- Jokaiselta Perhekoti Ilonan työntekijältä edellytetään voimassa olevaa lääkelupaa.
- Tarvittaessa työntekijöille mahdollistetaan osallistuminen lääkeluvan ylläpitokoulutukseen.
- Perhekoti Ilonassa jokaisella lapsella on oma nimetty kannellinen ja tarvittaessa lukittava laatikko lääkkeilleen Ilonan toimiston lukitussa kaapissa. Lääkevarastoa perhekodissa ei ole. PKV ja N-lääkkeille lukittavassa lääkekaapissa toimiston lukittavassa lääke- ja asiakirjakaapissa on erillinen lukittava laatikko.
- Perhekoti Ilonalle on laadittu lain mukainen lääkehoitosuunnitelma. Sen laatimisesta ja päivittämisestä vastaa perhekotivanhempi Stina Ahonen, laatimisessa avustaa sairaanhoitaja Emma Lavonen. Lääkehoitosuunnitelma tarkistetaan vuoden välein ja päivitetään tarvittaessa. Lääkäri tarkastaa ja hyväksyy lääkehoitosuunnitelman. Perhekoti Ilonan lääkehoitosuunnitelma on tarkastettu ja hyväksytty 8.1.2026 / Lääkäri Markus Wikstén 366997 / Laastari Lääkärit Oy.
- Lääkkeitä ja lääkinnällisiä välineitä säilytetään toimiston lukitussa kaapissa määräysten mukaisesti, aikuinen annostelee ja antaa lääkkeet lapsille valvotusti ja huolehtii lääkehoidon toteutuksesta.
- Ensiapusidostarpeet, haavataitokset, teippi ja laastarit ovat kaikkien asukkaiden saatavilla kodinhoitohuoneen hyllyllä ensiapulaatikossa.

**YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA**

- Koulujen yhteydenpitolinjaus Hollolassa on pääsääntöisesti käyttää Wilman viestintäominaisuutta koteihin viestinnässä. Joissain kouluissa voidaan yhteyttä pitää myös puhelimitse, jolloin koulun tärkeät numerot löytyvät tallennettuna lapsen perustiedoista Nappulasta.
- Taksikuljetusta tarvitsevien lasten koulukuljetusasioissa käytetään MunApp-sovellusta tietokoneelta käsin. Terapiassa käyvien kuljetukset sovitaan suoraan taksiautoilijan kanssa etukäteen koko kaudeksi. Kelataksipalvelut hoitaa Salpausselän liikenne / Ville Tirkkonen, muutokset ajoihin p. 0400-215 492
- Perhekoti Ilonasta osallistutaan lasta koskeviin sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoneuvotteluihin ja palavereihin.
- Lapsen asioissa pidetään tarvittaessa yhteyttä puhelimitse lapsen hoitokontaktiin sekä lapsen asioita hoitavaan sosiaalityöntekijään ja/tai sosiaaliohjaajaan.
- Sosiaalityöntekijälle ja lasten huoltajille raportoidaan kuukausittain lapsen kuulumiset kuukausikoosteen muodossa. Sosiaalityöntekijälle kuukausikooste lähetetään sähköisesti suoraan myneva.nappula järjestelmästä, huoltajille kooste lähetetään paperiversiona postitse.
- Aktiivista yhteistyötä muiden palveluntarjoajien kanssa toiminnan kehittämiseksi toteutetaan yhteydenpidolla puhelimitse, sähköpostilla ja tapaamisissa.

**ALIHANKINTA**

Perhekoti Ilona käyttää asiakastietojen tallentamiseen ja raportoimiseen myneva Finland Oy:n tuottamaa myneva.nappula -tietojärjestelmää.

# 5. ASIAKASTURVALLISUUS

## 5.1. Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Perhekoti Ilonassa on laadittu toimintaa asiakasturvallisuuteen liittyvät suunnitelmat suositusten ja määräysten mukaisesti:

- pelastussuunnitelma + poistumisturvallisuusselvitys
- tietoturvasuunnitelma, tietosuojaseloste
- suunnitelma uhka- ja vaaratilanteiden varalle
- varautumissuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma
- perehdytyssuunnitelma
- hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

- Jokainen Ilonassa työskentelevä on velvoitettu tutustumaan huolellisesti laadittuihin turvallisuutta varmistaviin suunnitelmiin. Edellä mainituissa suunnitelmissa kuvataan mahdolliset riskit sekä toimenpiteet riskien hallintaan ja myös jälkeiset toimenpiteet mahdollisten riskien toteutuessa. Kaikki laaditut suunnitelmat löytyvät Ilonan toimiston kaapista kansiosta.
- Jokainen Ilonassa työskentelevä on vastuussa oman vuoronsa aikana, että kirjatut toiminnan laatu ja asiakasturvallisuus toteutuvat.
- Perhekoti Ilonan turvallisuusvastaava huolehtii säännöllisistä palo-/ poistumisharjoitusten pitämisestä perhekodin asukkaille ja lasten kanssa keskustellaan ikätasoisesti erilaisista uhkatilanteissa toimimisesta yhteisesti ja erikseen. Perhekoti Ilonan turvallisuusvastaava Olli Ahonen 041–4475019 vastaa myös pelastussuunnitelman ja poistumisturvallisuusselvityksen ajantasaisuudesta.
- Ensisammutusvälineistö kiinteistöön hankittu palotarkastajan ohjeiden mukaisesti, ensisammutusvälineistö huolletaan ohjeiden mukaisesti säännöllisin väliajoin, Lahden Palokalusto Oy p. 03 873 0150 käy Ilonassa huoltamassa sammuttimet kahden vuoden välein. Seuraava huolto 12/2027.
- Palovaroitusjärjestelmä on suositusten mukainen sähköinen järjestelmä ja se huolletaan automaattisesti vuosittain. Huollon suorittaa laitteiston jälleenmyyjä/asentaja Alarm Kiinteistöturva, p. 010 320 7180. Todistukset huollosta säilytetään turvallisuuskansiossa.
- Ilonassa on sitouduttu noudattamaan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen tietosuojasopimusta. Ilonassa käytetään D-Fence Easy GDPR tietosuojan osoitus- ja hallintapalvelua tietosuojan dokumentaation yksinkertaistamiseksi. Perhekoti Ilonan tietoturvasuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaa Olli Ahonen 041–4475019.
- Kiinteistön paloturvallisuustarkastus on suoritettu Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palotarkastaja Ari Heikkisen toimesta 28.6.2021, tarkastuksessa kiinteistön täyttävän paloturvallisuusmääräykset. Päijät-Hämeen pelastuslaitos suorittaa valvontakäynnit säännöllisesti, ilmoitus tarkastus ajankohdasta tulee Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta 3–5 vuoden välein.
- Terveydensuojelulain mukaisen tarkastuksen Perhekoti Ilonaan on tehnyt terveydensuojeluinsinööri Niina Varjo Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ympäristöterveyskeskuksesta, tarkastuksen mukaan kiinteistö on suositusten mukaisessa kunnossa. Radonmittaus tarkastajan suosittamana tehty, Alpha Radon Teo, 7.4.2022, seuraava mittaus tilataan perhekotiyrittäjien toimesta suosituksen mukaisesti vuodelle 2027.
- Kiinteistö, jossa Perhekoti Ilona toimii, ei kuulu kunnallistekniikkaan ja talousvesikäytössä on oma kaivo. Viimeisin tutkimus on tehty 21.8.2024, suositusten mukaisesti seuraava tutkimus tehdään kesällä 2027.
- Ilonan turvallisuus- ja tietosuojavastaava on Olli Ahonen p. 041–447 5019.

## 5.2. Henkilöstö

### 5.2.1 Henkilöstön rakenne ja määrä

Koska Perhekoti Ilonassa on asiakaspaikkoja vain neljä, perhekodissa työskentelee vakituisesti ja ympärivuorokautisesti vain perhekotiyrittäjät Olli ja Stina Ahonen. Henkilöstömitoitus on 0,5 (Perhehoitolaki 8–9 §).

Olli on Perhekoti Ilonan toiminnanjohtaja, koulutukseltaan Sosionomi AMK, aiemmalta koulutukseltaan lähihoitaja sekä uusimpana koulutuksena Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja. Stinalla on sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, sairaanhoitoon ja huolenpitoon suuntautunut lähihoitaja. Aiemmalta koulutukseltaan Stina on Tradenomi, AMK.

### 5.2.2. Sijaisten käytön periaatteet

Sijaisia Ilonassa käytetään harkinnan mukaan, tyypillisesti perhekotiyrittäjien lomitukseen tai perhekotivanhempien lisäksi apuna arjessa satunnaisesti.
Sijaisilta edellytetään voimassa olevaa lääkelupaa ja hygieniapassia, pätevä koulutustausta sekä kokemusta lastensuojelutyöstä.
Ilonalla on käytettävissä hyvä verkosto sijaisia, joilla on pitkä kokemus sijaishuoltotyöstä. Verkostossa olevat sijaiset ovat koulutukseltaan sosionomeja, lähihoitajia tai nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajia.

Perhekoti Ilonassa pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään lapsille jo tutuksi tulleita sijaisia. Sijaisten tulee näyttää rikostaustaote lasten kanssa toimimiseen työsopimusta allekirjoitettaessa. Sijaisilta vaaditaan samassa yhteydessä myös allekirjoitus salassapitolomakkeeseen.

### 5.2.3. Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

- Henkilöstöä rekrytoidaan tarvittaessa ensisijaisesti perhekotiyrittäjien omia verkostoja käyttäen, julkista työtekijähakua käytetään, mikäli verkostosta ei löydy työntekijää.
- Rekrytoitavalla henkilöllä tulee olla riittävä sosiaali- tai terveysalan koulutus ja työkokemusta sijaishuollosta.
- Rekrytointitilanteessa kaikki hakijat haastatellaan molempien perhekotivanhempien toimesta. Kelpoisuus varmistetaan myös aina pyytämällä henkilön tutkintotodistukset ja työtodistukset nähtäväksi sekä tarkastamalla sosiaali- ja terveysalan henkilöiden nimikenumero Julkiterhikki/-suosikki järjestelmästä.
- Enintään 3 kk vanha rikosrekisteriote tarkastetaan aina rekrytoitavalta ja se merkitään myös työsopimukseen nähdyksi.
- Hygieniapassi ja voimassa oleva lääkelupa on esitettävä Perhekoti Ilonan toiminnasta vastaavalle.

### 5.2.4. Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

- Työntekijät perehdytetään perusteellisesti perhekodin toimintaan, käytäntöihin, omavalvontaan sekä niihin työtehtäviin, joita työntekijältä edellytetään. Henkilöstön perehdyttämiseen Ilonassa on laadittu perehdyttämisohje. Ohjetta päivitetään säännöllisesti ja siitä Ilonassa vastaa Stina Ahonen.
- Perehdytysohje löytyy vihreästä suunnitelma kansiosta Ilonan toimiston kaapista. Perehdyttäjänä toimivat molemmat perhekotiyrittäjät, mutta perehdytysvelvollisuus on myös muilla mahdollisesti työvuorossa olevilla työntekijöillä.
- Täydennyskoulutuksista/ koulutuksista/ kursseista tehdään vuosittain kirjallinen koulutussuunnitelma perhekotiyrittäjien toimesta. Täydennyskoulutus kuuluu työaikaan.

### 5.2.5. Opiskelijat

Laillistetun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä tilapäisesti toimivien opiskelijoiden oikeus työskennellä varmistetaan tarkastamalla opiskelijan sen hetkinen opintorekisteriote, josta käy ilmi suoritetut opinnot.

Opiskelijalta vaaditaan nähtäväksi enintään 3 kuukautta vanha rikosrekisteriote sekä voimassa oleva lääkelupa, mikäli opiskelija tulee olemaan vuorossa yksin ja täytyy toteuttaa lääkehoitoa.

Opiskelijaa ohjaa ja perehdyttää kaikki vuorossa olevat työntekijät. Opiskelija työskentelee aina perhekotivanhempien johdon ja valvonnan alaisena, perhekotivanhempien tai vastuussa olevan sijaisen ollessa opiskelijan työskennellessä tavoitettavissa vähintään puhelimitse koko tämän vuoron ajan. Pääsääntöisesti opiskelija työskentelee työntekijän parina, loppuvaiheen opiskelija voi kuitenkin olla työvuorossa myös yksin.

### 5.2.6. Henkilöstön osaamisen ja työskentelyn seuranta

Sen lisäksi, että rekrytoidulta henkilöstöltä on tarkastettu koulutustodistukset, lääkeluvat, hygieniapassi, rikosrekisteriote sekä mahdolliset todistukset jo hankitusta työkokemuksesta rekrytointitilanteessa, henkilöstön osaamista havainnoidaan perhekotivanhempien toimesta, luetaan henkilöstön tekemiä päivittäiskirjauksia, kuullaan lapsien ja näiden huoltajien mielipiteitä ja asiasta kysytään mielipiteitä myös kirjallisissa ja anonyymeissä asiakaspalautteissa, joita kerätään lapsilta, huoltajilta ja lasten sosiaalityöntekijöiltä.

Mikäli työntekijän osaamisessa tai työskentelyssä havaitaan puutteita, työntekijän kanssa keskustellaan asiasta ja perhekodin tuottaman palvelun laatuvaatimuksista ja vaadituista toimintatavoista, pohditaan työntekijän kanssa lisäkoulutuksen tai muun tuen tarpeesta ja kerrataan toimenkuvan työtehtävät yhdessä työntekijän kanssa. Mikäli työntekijän toiminnassa tai osaamisessa ei tapahdu riittävää muutosta positiiviseen suuntaan toimenpiteiden jälkeenkään, on se riittävä peruste irtisanomiselle.

Työntekijän osaamiseen tai työskentelyyn kohdistuneesta saadusta negatiivisesta tai positiivisesta palautteesta tulee myös aina informoida kyseistä työntekijää viipymättä.

## 5.3. Toimitilat

### 5.3.1. Tilojen käytön periaatteet

Perhekoti Ilona toimii suuressa kaksikerroksisessa omakotitalossa. Kiinteistöön kuuluu vajaan hehtaarin kokoinen piha-alue, jossa sijaitsee myös kotieläinten tarhat sekä tallirakennus. Kaikki käytössä olevat tilat ovat turvallisia ja toimintaamme sopivia.

Piha-alueella on runsaasti tilaa kaikenlaiseen tekemiseen, trampoliinilla hyppimiseen, leikkimiseen ja esimerkiksi pallopelien pelaamiseen. Piha-alue sekä leikki- ja harrastevälineet ovat kaikkien asukkaiden vapaassa käytössä. Piha-alueella tai tallissa säilytetään myös asukkaiden henkilökohtaisia tavaroita tai harrastusvälineitä (kuten pyörät, mailat, mönkijät, mopot, scootit, lasketteluvälineet), näihin ei ole kenelläkään muulla oikeutta koskea tai ottaa käyttöön kuin tavaran omistajalla.

Jokaisella lapsella on oma huone. Kenenkään omaan huoneeseen ei saa mennä ilman huoneessa asuvan lapsen lupaa.

- Lapsi saa itse vaikuttaa huoneensa sisustamiseen ja tehdä siitä mahdollisuuksien puitteissa mieleisensä.
- Paljon aikuista tarvitsevat lapset pyritään sijoittamaan huoneisiin lähelle Perhekodin vanhempien huonetta.
- Lapsen huonetta ei käytetä hänen poissa ollessaan muuhun tarkoitukseen.
- Yhteisiä tiloja ovat: yläkerrassa olohuone, ruokailutila, keittiö ja wc/suihku. Alakerrassa kylpyhuone/sauna, wc, kodinhoitohuone ja eteinen. Pihalla olevassa tallissa on eläinsuojien lisäksi harrastetilaa, jossa lapsilla on lupa olla aikuisen kanssa.
- Perhekodin vanhempien huoneen yhteydessä on Ilonan toimisto.
- Ulko-ovia Ilonassa on kuusi. Ovien lukitus yöksi tarkistetaan aikuisen toimesta.

### 5.3.2. Siivous ja pyykkihuolto

- Perhekoti Ilonassa on siivouspäivä yhteisesti sovittuna torstaisin, jolloin lapset siivoavat omat huoneensa sovittujen sääntöjen mukaan. Perhekodin vanhemmat siivoavat pääsääntöisesti muun osan talosta.
- Lapset voivat käsitellä siivoukseen tarkoitettuja kemikaaleja valvotusti ja ikä-/kehitystasoisesti. Kemikaalit säilytetään kodinhoitohuoneen siivouskaapissa lasten ulottumattomissa.
- Yhteisesti sovitaan jokaiselle lapselle ikätasoisesti aikuisen ohjaamana tavanomaisia, avustavia kotityötehtäviä, kuten astianpesukoneen tyhjennys, roskien vienti, vessan pesu tai pöydän kattaminen. Jokainen lapsi osallistuu sovitusti kotitöihin yhtenä päivänä viikossa, viikonpäivä pysyy samana, jolloin tehtävästä muodostuu turvallinen rutiini.
- Perhekodin aikuiset pesevät pyykkiä päivittäin, lapset osallistuvat ikätasoisesti esimerkiksi pesemällä omat pyykit, tuomalla oman pyykkikorinsa kodinhoitohuoneeseen, pyykin ripustamiseen tai puhtaiden pyykkien huoneeseen kuljetukseen omien pyykkiensä osalta.
- Jätteiden kuljetussopimus on tehty L&T Ympäristöpalveluiden kanssa. Tällä hetkellä jätehuollon astioihin kerätään sekajäte ja muovijäte.
- Pahvi, paperi, lasi, patterit ja metalli lajitellaan Ilonan keittiössä, kaikille lapsille opetetaan lajittelua. Hyötyjätteet toimitetaan aikuisten toimesta hyötyjätepisteille, johon lapset otetaan satunnaisesti mukaan.

### 5.3.3. Terveydenhuollon tarvikkeet

- Turvallisuusvastaava huolehtii, että ensiaputarvikkeet ovat ajan tasalla. Ensiaputarvikkeiden paikka Ilonassa on kodinhoitohuoneessa sekä lisää perhekotivanhempien huoneessa valkoisessa kaapissa vasemmanpuoleisen oven takana. Selkeästi merkittynä ja kaikkien saatavilla.
- Perhekodin vanhemmat huolehtivat yhteisesti mahdollisten apuvälineiden hankinnasta ja niiden käytön perehdyttämisestä sijaisille.

### 5.3.4. Asiakastietojen käsittely

- Perhekoti Ilonan tietosuojavastaavaksi on nimetty toiminnan johtaja Olli Ahonen, 041–4475019.
- Jokainen työntekijä allekirjoittaa salassapitositoumuksen työsopimushetkellä.
- Tarvittaessa henkilökuntaa täydennys koulutetaan tietoturvallisuus asioissa sekä asiakastietojärjestelmän käytössä.
- Henkilökunta perehdytetään tietoturvalliseen toimintatapaan. Tarkemmat tietoturvallisuusohjeet löytyvät laaditusta tietoturvasuunnitelmasta Ilonan toimiston kaapista kansiosta.

# 6. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

## 6.1. Palvelutarpeen arviointi

- Jokaisen lapsen palvelun tarve arvioidaan yksilöllisesti. Arvioinnissa otetaan huomioon lapsen tausta, tilanne kotona, lapsen elämään liittyvät asiat. Arvioinnin laatimisessa ovat mukana lapsi, lapsen huoltajat ja sosiaalitoimi.
- Perhekotivanhemmat ovat mukana lasten asiakassuunnitelmapalaverissa, jonka pohjalta lapselle tehdään hoito- ja kasvatussuunnitelma Ilonassa. Vähintään kaksi kertaa vuodessa pidettävässä asiakassuunnitelmapalaverissa lapselle tehdään tai päivitetään palvelusuunnitelma ja arvioidaan tavoitteiden saavuttaminen / laaditaan uudet tavoitteet yhteistyössä lapsen, lapsen huoltajien ja lapsen sosiaalityöntekijän kanssa.
- Ilonan aikuisten toteuttama viikoittainen yhteydenpito lapsen läheisiin puhelimitse ja kuukausittaiset kausikoosteet, jotka Ilonasta lähetetään huoltajille, edesauttavat huoltajien osallistumista palvelutarpeen arviointiin. Avoin viestintä ja luottamuksellisuus tukee läheisten osallisuutta.

## 6.2. Hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma

- Jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen hoito, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma yhteistyössä lapsen ja tämän verkoston kanssa.
- Suunnitelmasta perhekodin osalta vastaa Perhekoti Ilona toiminnanjohtaja Olli Ahonen.
- Tarvittavat hoitokontaktit ja terapiat lapselle järjestetään Perhekotivanhempien toimesta tarvittavalla sektorilla.
- Suunnitelman toteutumista seurataan päivittäin Ilonassa kaikkien työntekijöiden toimesta ja arvioidaan säännöllisesti verkoston kanssa.
- Päivittäinen kirjaaminen lapsen arjesta Ilonassa on tärkeä osa lapsen hoito-, palvelu- tai kuntoutumissuunnitelman toteutumista ja seurantaa.
- Perhekotivanhemmat osallistuvat jokaiseen lasta koskevaan hoitoneuvotteluun, tapaamiseen ja muihin lasta koskeviin käynteihin.

## 6.3. Hoito- ja kasvatussuunnitelma

- Jokaiselle lapselle laaditaan Ilonassa hoito- ja kasvatussuunnitelma valmiiseen lomakepohjaan lapsen sosiaalityöntekijän, lapsen ja tämän huoltajien kanssa laaditun asiakassuunnitelman pohjalta.

- Hoito- ja kasvatussuunnitelma talletetaan asiakastietojärjestelmään ja sitä muokataan tarvittaessa ja vähintään asiakassuunnitelman päivittämisen yhteydessä.
- Päivittäinen kirjaaminen helpottaa suunnitelman toteutumisen seurantaa. Kirjaamisella pystytään varmistamaan, että hoito- ja kasvatustyössä on toimittu suunnitelman mukaisesti. Perhekodin toiminnasta vastaava seuraa toteutumista päivittäin.

## 6.4. Asiakkaan kohtelu

**ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUDEN VAHVISTAMINEN**

- Lapsella on ikätasonsa huomioiden oikeus vaikuttaa häntä koskevaan päätöksentekoon. Lapsi on mukana häntä ja hänen asioitaan koskevissa neuvotteluissa ja palavereissa.
- Lapsen mielipidettä kuullaan häneen liittyvissä asioissa myös päivittäisessä arjessa.
- Lapsen itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi Perhekoti Ilonassa on laadittu omavalvontasuunnitelma, hyvää kohtelua koskeva suunnitelma sekä jokaiselle lapselle henkilökohtainen hoito-ja kasvatussuunnitelma, näiden suunnitelmien seurannasta ja päivittämisestä vastaa Perhekoti Ilonan toiminnanjohtaja Olli Ahonen 041–4475019.
- Jokaisella Perhekoti Ilonan lapsella on oma huone, omaa tilaa kunnioitetaan eikä huoneisiin mennä koputtamatta ja ilman lupaa.
- Lapsi saa perhekodin säännöt huomioiden liikkua vapaasti ja tavata kavereitaan. Kaverit ja läheiset ovat tervetulleita vierailulle Ilonaan.
- Lapsella on oikeus päättää omaan ulkonäköön ja vaatetukseen liittyvistä asioista (sääolosuhteet huomioiden).
- Toimitaan lakia noudattaen.
- Ammatillisessa perhekodissa, joka Perhekoti Ilona on, ei tehdä rajoituspäätöksiä vaan sosiaalityöntekijä tekee rajoituspäätökset harkintansa mukaan tarvittaessa. Tupakointivälineet saa takavarikoida lapselta ilman sosiaalityöntekijän päätöstä lastensuojelulain (2026) mukaan.

**ASIALLINEN KOHTELU**

- Keskustelua lapsen ja hänen huoltajiensa/muiden läheisten asiallisesta kohtelusta käydään säännöllisesti perhekodin vanhempien ja mahdollisten työntekijöiden kesken.
- Mikäli minkäänlaista epäasiallista kohtelua Ilonassa esiintyy, työntekijän on tuotava asia pikimmiten perhekodin johdon tietoon. Asia käsitellään viipymättä perhekodin toiminnanjohtajan johdolla koko työyhteisön ja asianosaisten kesken.
- Puutteet tai epäkohdat toiminnassa korjataan välittömästi sopivimmalla mahdollisella tavalla.
- Puute tai epäkohta ja korjaavat toimenpiteet kirjataan ja siitä voidaan tehdä muistutus vakavuusasteen mukaan.
- Perhekoti Ilonan lapset ovat saaneet vaikuttaa hyvää kohtelua koskevan suunnitelman laatimiseen vastaamalla anonyymisti perhekodin kyselyyn mm. minkälaista heidän mielestään on hyvä kohtelu sijaishuoltopaikassa.
- Omavalvontasuunnitelma sekä Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma ovat kaikkien saatavilla ja luettavissa Ilonan olohuoneen senkin päällä.
- Asiakkaan oikeusturvaan liittyvissä asioissa neuvotaan asiakasta ja/tai huoltajaa viipymättä perhekotivanhempien toimesta, mikäli epäasiallista kohtelua tai muuta aihetta

esiintyy. Yhteystiedot löytyvät myös tästä suunnitelmasta kohdasta ASIAKKAAN OIKEUSTURVA.

**OSALLISUUDEN TUKEMINEN**

- Asiakaspalautetta kerätään palautetta lapselta, huoltajilta sekä sosiaalityöntekijöiltä. Näin lapset ja heidän läheisensä pääsevät vaikuttamaan palvelun laadun ja omavalvonnan kehittämiseen.
- Perhekoti Ilonassa pyritään luomaan niin hyvä ja luottamuksellinen suhde lapseen ja hänen läheisiinsä, että palautteen (niin positiivisen kuin negatiivisenkin) antaminen olisi mahdollisimman helppoa myös päivittäisessä/viikoittaisessa yhteydenpidossa.
- Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa perhekodin toimintaan ja sääntöihin tuomalla mielipiteitään esille niin koko Ilonan väen yhteisissä keskusteluissa, että yksityisesti aikuisen kanssa keskustellen.
- Toimintatapojen kehittämisessä otetaan saadut palautteet ja mielipiteet huomioon ja kerättyä palautetta käytetään Ilonan toiminnan kehittämiseen.

## 6.5. Asiakkaan oikeusturva

➢ Muistutuksen vastaanottaja:
Perhekoti Ilonan toiminnajohtaja Olli Ahonen, Hersalantie 122, 16730 Hollola

➢ Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista:
Päijät-Hämeen sosiaali- ja potilasasiavastaavat Annina Rinne, Salla Ritala ja Tarja Laukkanen, puhelinpalvelunumero 03 819 2504. Puhelinaika ma, ti ja to klo 9–12, ke klo 9–15
asiavastaavat@paijatha.fi
Asiavastaavat mm. neuvovat ja auttavat potilas- ja asiakaslakien soveltamiseen liittyvissä asioissa, muistutuksen tekemisessä. Lisätietoa palveluista https://paijat-sote.fi/sosiaali-ja-potilasasiavastaava/

➢ Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saaduista palveluista:

Kuluttajapalvelu opastaa kuluttajia kuluttajaoikeudellisissa asioissa ja riitatilanteissa. Lisätietoa kuluttajaneuvonnan palveluista ja yhteydenottolomake osoitteessa:
https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/kuluttajaneuvonta/
Kuluttajaneuvonnan puhelinpalvelu p. 0951101200 ma, ti, ke, pe klo 9–12, to klo 12–15

➢ Tavoiteaika muistutusten käsittelylle 30 päivää.

# 7. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa vastuuhenkilö.

Hollolassa 30.6.2024

Olli Ahonen
Toiminnanjohtaja
Perhekoti Ilona Oy